

UN_PAS_MÉS

8 d'abril de 2017

Centre cívic Sant Oleguer

SOBRE L'AJUT ALIMENTARI

La situació del repartiment d'aliments

- Es necessita aliments sense gluten.
- Es pot sentir que es rep menys que altres famílies.
- Encara que rebem ajuda alimentària, dignes ens ho hem de sentir sempre.
- Tal i com és ara, hi ha persones que llença el que no necessita i altres que el dóna a les veïnes.
- Supermercats com Mercadona i Dia prefereix llençar aliment que donar-los a El Rebost (col·laboren amb les germanes de Calcuta).
- Hi ha poca implicació: a la mateixa jornada Un pas més molta gent que ha dit que vindria finalment no ho ha fet.
- Les persones que han tingut un nivell de vida alta però que actualment necessiten ajut, senten vergonya en demanar-la. En canvi altres persones li posen morro.
- En alguns espais on es dóna aliments, hi ha situacions de tracte denigrant cap a les persones usuàries.
- Hi ha gent que s'avergonyeix de fer cua per demanar ajuda alimentària, que sent tristor d'estar en aquesta situació.
- Els packs són molt poc flexibles i es dóna el mateix a tothom.
- Les entitats que serveixen no tenen marge de maniobra; ofereixen el que els hi arriba, potser ho complementen amb alguna cosa i poc més.
- No hi ha massa temps als punts de lliurement d'aliments per interactuar amb les persones que en reben. Compleixen els requeriments que manen Serveis Socials i han d'anar per feina.
- Demanar és vergonyant per a alguns que demanen.
- En ocasions els productes no tenen prou qualitat.
- Poden sentir-se jutjades si renuncien a alguna cosa i consideren que tenen dret a fer-ho.
- Molta repetició d'alguns aliments (com mongeta tendra o préssec en almívar).
- Hi ha por a demanar el que es vol i a dir que no es vol alguns productes (per això hi ha qui en llença).
- Hi ha supermercats que llencen i destrueixen aliments que es podrien aprofitar.

El context general

- La societat ha perdut valors, i impera i pren força des de dalt la mentida, el robatori, el consumisme i l'extorsió.
- Tenim un govern estatal que no és solidari, que promou el consumisme i que reconeix unes entitats i unes altres no (com és el cas de la PAH).
- Existeix una aliança entre el poder econòmic i el poder polític que ha acabat amb els nostres valors, el sistema ens ha pervertit.

Càritas Sabadell
Creu Roja Sabadell
Crida per Sabadell Sobirania alimentària
PAHC (Plataforma de persones afectades per les hipoteques i la crisi)

Millorar l'ajut alimentari

- Rebre els productes en funció de les necessitats de les famílies; en poden sobrar alguns -com verdura recuperada de Mercavallès- i faltar d'altres -com d'higiene i neteja.
- Cercar una responsabilitat compartida entre les usuàries de l'ajut i les altres (professionals, voluntariat, etc.).
- Fer un esforç en sensibilitzar les usuàries perquè s'hi impliquin i es generi una transformació.
- Poder disposar d'un NIF perquè a grups que s'autogestionen l'ajuda no ens neguin productes quan els anem a recuperar (com ara carn).
- Disposar d'una nevera per al servei Autogestió de la PAHC i més mitjans per a la logística (com ara un vehicle o benzina per anar a recollir aliments).
- Facilitar que les famílies puguin dir que no necessiten sense por a que impliqui perdre l'ajut.
- Tenir una targeta i que cada persona triï el que necessita i puguin escollir quins aliments.
- Volem poder escollir què mengem.
- Hi ha països com França on compren en lloc de rebre i les famílies escullen on comprar. Les famílies compren i Serveis Socials paguen tiquets; cada família decideix què compra i no hi ha sobrant.
- Readaptar el tipus i quantitat d'aliments si les persones ho demanen, perquè no en sobri i no es llençi o hagi malbaratament.
- Pensar en aliments que no s'hagin de cuinar per a les famílies que no tenen per cuire.
- Conèixer la realitat de les persones usuàries, demanant els seus gustos, què els agrada cuinar, què menja la seva canalla.
- Cal fer lots individualitzats ja que no tothom necessita el mateix.
- Cal lligar la targeta moneder al comerç local; seria un error que els diners acabin a les grans superfícies.
- Poder dir “no això no ho vull”.
- Exigir productes de qualitat, sense mermes.
- Adaptar l'ajuda a les necessitats de les persones i no als excedents de la Unió Europea (com els llegums).
- Queixar-nos a l'Estat i a l'UE ja que són els que decideixen què arriba als bancs d'aliments. Podrien deixar d'invertir aquests diners en aquests aliments i donar-los directament a les famílies que ho necessiten perquè comprin aliments.
- Tenir la possibilitat de canviar els productes que no es volen.
- Disposar d'un xec per accedir als productes que es volen o necessiten.
- Obligar els supermercats a que donin a grups que autogestionen l'ajut alimentari allò que no faran servir.
- Organitzar-se per anar a parlar amb els supermercats i pressionar-los si cal, unint-se (entitats i organitzacions) per tenir més força.
- Incorporar joves perquè ajudin a les persones grans voluntàries (aportarien agilitat al programa).
- Fer una bona acollida a les famílies que inicien el programa perquè se sentin bé.
- Recordar les entitats que també tenen un paper de denúncia cap a l'administració perquè compleixi l'obligació garantista que té
- Si creen espais per donar veu a les persones participants, poden recollir-la i traslladar-la on correspongui.

Educar les famílies que reben aliments

- Es llença menjar que no es vol o que sobra.
- Davant el sentiment de sentir agraïment per rebre aliments, sap greu dir que alguns aliments no es necessiten.
- No sempre hi ha una implicació per part de les famílies.
- Encara que rebem aliments, sempre ens hem de sentir dignes.
- S'ha de formar la gent per prendre consciència de la situació i recuperar el troc, perquè la gent que rep també doni i col·labori.
- Cal involucrar les persones usuàries per tal que aportin, que donin i rebin.
- És vital fer pedagogia amb les persones que reben aliments, per fer-los veure que la situació no es culpa seva i acompanyar-los perquè guanyin confiança.
- Estaria bé poder-se gestionar un consum responsable i agafar només allò que realment es necessita.
- Sensibilitzar la canalla de les famílies perquè s'eduquin en la col·laboració.

UN PAS MÉS

De l'ajuda unidireccional a la bidireccional

- Puc rebre aliments i alhora també participar en el lliurement.
- En els models autogestionats hi ha gent que sempre dona i altra que sempre en rep? L'autogestió no ha de caure en el model donar-rebre de les entitats clàssiques.
- Volem treballar per no sentir que ens donen.
- Entendre que el fet de que s'involucrin més persones usuàries en el servei donarà més feina però que igualment és important fer-ho.
- Hem de defensar el dret a rebre i el deure de donar de nosaltres mateixes.
- Cercar models on no calen els diners, com ara el banc de temps.
- Hem d'empoderar-nos i prescindir d'intermediaris, col·laborant entre nosaltres, perquè la solidaritat genera canvis.
- La idea d'ajut és bona però també ens paralitza.
- Les persones usuàries necessitem sentir-se valorades; podem participar en les feines als punts d'entrega dels productes.
- Serveis socials hauria d'ajudar a que les persones s'involucrin i donin part del seu temps en ajudar altres persones, com part del propi programa d'ajuda.
- Es pot afavorir que hi participin i se sentin útils sense que hagi de ser una obligació.
- Fer assistir a assemblees i reunions perquè siguin conscients també de la situació d'altres persones.
- Convidar a implicar-se en organitzacions d'ajuda mútua i adquirir responsabilitats.
- Fer tallers de col·laboració mútua: "T'estem ajudant. Com podries ajudar-nos tu?".

Exemples de bones pràctiques en la línia que defensem

- Espigoladors (recollida i aprofitament d'aliments que s'abandonen al camp).
- Grup d'Autogestió de la PAHC (cerca i repartiment d'aliments).
- Experiències de troc i intercanvi a zones rurals de Bolívia i altres llocs.
- Intercanvis amb monedes socials a l'època del corralito a Argentina.
- Targeta moneder per a persones refugiades del Líban que també reforça el teixit i l'economia local.
- Bancs dels temps: donar i rebre de manera equitativa.

Agafar un paper més proactiu per part de les famílies

- Ser més solidàries i solidaris entre nosaltres ja que ens uneix un problema comú.
- Involucrar-nos per ajudar-nos mútuament.
- Treballem per no sentir que només ens donen.
- Fer un troc amb botigues amb carn al halal, intercanviant la carn que sobra sobrant que tinguem de producte fresc.
- Hem d'involucrar-nos per ajudar-nos mútuament.

Sortides

- Crear una empresa de neteja.
- Posar una parada en el mercat per vendre coses que nosaltres sabem fer (com ara conserves o gelats).
- Es més digne guanyar-se la vida treballant a demanar.
- Cultivar per poder complementar els productes del rebost.
- És necessari formar-se per aconseguir feina i superar l'assistencialisme.
- Fer hort i a posteriori fer troc amb els productes del camp.
- Fer aflorar el debat de classe social.
- Organitzar-nos per trobar feina o crear-nos-la.
- Sentir-se útil i sortir de l'espiral. Què sabem fer i com ho podem fer?
- Anar fent passes...
- No només fer reunions sinó buscar la col·laboració de les entitats i el suport de l'Ajuntament.
- Fer més trobades com aquesta, fer més sessions.
- Que no només es quedi aquí. No quedar-se a la teoria i passar a la pràctica.
- La institució hauria de facilitar la veu a les persones que reben aliments (mitjançant assemblees) per construir-ne alternatives.
- Hem de tenir clar què necessitem i què podem fer per mobilitzar les institucions.
- Pot ser bo que la gent s'organitzi per zones i es reuneixi més sovint.
- S'ha de lluitar per la justícia. Si eduquem els nostres fills i filles a ser solidaries tenim molt de guanyat.
- L'Ajuntament ha de facilitar espais físics per al troc i per a assemblees, on tothom porti el que sap fer en bé de la col·lectivitat.
- Hem de fer coses visibles perquè els mitjans de comunicació en facin ressò.
- Que ens veiem està molt bé però l'acció al carrer és la que força per canviar coses. Combinar la teorització amb l'acció és important.
- S'ha d'educar des de les famílies i des de les escoles per fer possible el canvi. Les famílies han d'educar la canalla en solidaritat.
- Les peticions les han de fer els usuaris, demanar-les a les entitats i aquestes traslladar-les a l'administració.
- Cal estar prop els uns dels altres, comprometre-nos.

COM A RESUM...

Hi ha tres coses que no ens agraden:

- Que no sempre l'ajuda s'adapta a les necessitats de les famílies (falta alguna cosa, en sobra d'una altra).
- Que no sempre les famílies aprofiten els aliments.
- Que des de dalt facin que cada cop siguem més pobres i mengem pitjor.

Hi ha algunes coses que les tenim força clares:

Participar en solucionar el nostre problema o el de persones que estan en una situació com la nostra, ens fa sentir millor.

Rebre és digne per una relació igualitària en la que rebem però també fem, encara ho és més.

Volem construir llocs de feina per poder cobrir nosaltres les nostres necessitats.

Tenim clar que unides, que units, tenim més força. Però no sabem massa com fer-ho; hem d'aprendre a unir-nos.

Potenciant espais de trobada i treball com la que he fet avui, i potenciant l'autogestió per la resolució dels nostres problemes, aprenem a tenir una mirada, un pensament i una acció col·lectiva.

Volem tornar als valors de la solidaritat i la lluita.

Per fer accions col·lectives, comunitàries i que cerquin el bé comú ha d'haver una unió prèvia.

Només hi haurà canvi si se'ns veu: sortint al carrer, manifestant-nos, tensant la corda.

Necessitem la teoria i la reflexió però ha d'anar acompanyada d'acció.

Les persones que rebem ajut alimentari, les que hi treballem i les que fem voluntariat tenim objectius comuns: que millori el programa (1r) i que acabi desapareixen (2n).

Aquesta trobada ha estat important però només és el primer pas de molts passos més que volem fer.

Càritas Sabadell
Creu Roja Sabadell
Crida per Sabadell Sobirania alimentària
PAHC (Plataforma de persones afectades
per les hipoteques i la crisi)